

ความพึงพอใจ

﴿القناعة﴾

[ไทย – Thai – تايلاندي]

ดร.อะมีน บิน อับดุลลอฮ์ อัช-ชะกอวีย์

แปลโดย : นะอีม วงศ์เสงี่ยม

ผู้ตรวจทาน : พิชชอล อับดุลฮาดีย์

ที่มา : หนังสือ อัต-ดูร์อรุ อัล-มุนตะกอฮฺ มิน อัล-กะลีมาต อัล-มุลกอฮฺ

2011 - 1432

IslamHouse.com

﴿القناعة﴾

« باللغة التايلاندية »

د. أمين بن عبدالله الشقاوي

ترجمة: نعيم وونج سغيام

مراجعة: فيصل عبد الهادي

المصدر: كتاب الدرر المنتقاة من الكلمات الملقاة

2011 - 1432

IslamHouse.com

ความพึงพอใจ

มวลดการสรรเสริญเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺ การขอพรและความสันติสุขจึงมีแต่เราะฮูลของอัลลอฮฺ คืออัลลิลลอฮฺอะลัยฮิวะสัลลัม ฉันทขอปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺเพียงองค์เดียวไม่มีภาคีใดๆ สำหรับพระองค์ และฉันทขอปฏิญาณตนว่ามุฮัมมัดนั้นเป็นบ่าวและเราะฮูลของพระองค์

คุณลักษณะหนึ่งที่น่าสรรเสริญซึ่งอัลลอฮฺและเราะฮูลของพระองค์ส่งเสริมให้มีคือ “ความพึงพอใจ”

อิร-รอฮิบ กล่าวว่ : ความพึงพอใจคือการเพียงพอเพียงน้อยนิดจากบรรดาวัตถุหรือปัจจัยต่างๆ ที่มีความจำเป็น¹

อัลลอฮฺ ตะอาลา ตรัสว่ :

﴿ وَلَا تَمْنُوا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبْنَ وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

ความว่ : และจงอย่าปรารถนาในสิ่งที่อัลลอฮฺได้ทรงให้แก่บางคนในหมู่พวกเจ้าเหนือกว่าอีกบางคน สำหรับผู้ชายนั้นมีส่วนได้รับจากสิ่งที่พวกเขาได้ขวนขวายไว้ และสำหรับหญิงนั้นก็มีส่วนได้รับจากสิ่งที่พวกนางได้ขวนขวายไว้ และพวกเจ้าจงขอต่ออัลลอฮฺเถิด จากความกรุณาของพระองค์แท้จริงอัลลอฮฺทรงรอบรู้ในทุกสิ่งทุกอย่าง²

อัลลอฮฺ ตะอาลา ตรัสอีกว่ :

﴿ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

ความว่ : ผู้ใดปฏิบัติความดีไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงก็ตาม โดยที่เขาเป็นผู้ศรัทธา ดังนั้นเราจะให้เขาดำรงชีวิตที่ดีและแน่นอนเราจะตอบแทนพวกเขาซึ่งรางวัลของพวกเขาที่ดียิ่งกว่าที่พวกเขาได้เคยกระทำไว้³

¹ มุญญิม มุฟรูดาคาต อัลฟาซิลกูรอาน, หน้า 429

² สูเราะฮฺ อัน-นินสาฮฺ, อายะฮฺที่ 32

³ สูเราะฮฺ อัน-นะหฺลุ, อายะฮฺที่ 97

อะลี เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ กล่าวว่า : “ชีวิตที่ดีคือชีวิตที่มีความพึงพอใจ”¹

รายงานจากอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า :

«لَيْسَ الْغِنَىٰ عَنِ كَثْرَةِ الْعَرَضِ، وَلَكِنَّ الْغِنَىٰ عَنِ النَّفْسِ»

ความว่า: ความร่ำรวยไม่ใช่การมีทรัพย์สินอย่างมากมาย แต่ความร่ำรวยคือความพึงพอใจ²

ทรัพย์สินคือวัตถุดิบโลกบนดิน และความหมายของหะดีษคือ : ความร่ำรวยที่ถูกสรรเสริญคือความร่ำรวยทางจิตใจ ความอึดใจ มีความโลภน้อย ไม่ใช่การมีทรัพย์สินมากพร้อมกับความปรารถนาอยากได้เพิ่มเติม เพราะคนที่ต้องการเพิ่มเติมย่อมไม่พอใจกับสิ่งที่ตนมีอยู่ ดังนั้นจึงไม่ใช่คนที่มีความร่ำรวย

รายงานจากอับดุลลอฮฺ อิบน์ อัมรฺ อิบน์ลออาศ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า :

«قَدْ أَفْلَحَ مَنْ أَسْلَمَ، وَرُزِقَ كَفَافًا، وَقَنَّعَهُ اللَّهُ بِمَا آتَاهُ»

ความว่า: ผู้ที่เข้ารับอิสลาม ผู้ได้รับปัจจัยยังชีพอย่างพอเพียง และผู้ที่อัลลอฮฺให้เขาพอใจต่อสิ่งที่พระองค์ประทานให้ย่อมได้รับชัยชนะอย่างแน่นอน³

รายงานจากอุมัยยุดดอลอฮฺ อิบน์ มุหุซัน อัล-คอกฏอมีเย เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัมกล่าวว่า :

«مَنْ أَصْبَحَ مِنْكُمْ آمِنًا فِي سِرْبِهِ، مُعَافَىٰ فِي جَسَدِهِ، عِنْدَهُ قُوتٌ يَوْمِهِ، فَكَأَنَّمَا حَيَّرَتْ لَهُ الدُّنْيَا»

ความว่า: ใครในหมู่พวกท่านที่เข้าขึ้นมาเป็นผู้ศรัทธาในหมู่ชนของเขา มีร่างกายที่สมบูรณ์ มีอาหารกินของวันนี้ ดังกล่าวนั้นประหนึ่งว่าเขาได้ครอบครองโลกดุนยาแล้ว⁴

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม แนะนำผู้ศรัทธาให้มองดูบุคคลที่ต่ำกว่าตนจนกระทั่งรู้สึกถึงความโปรดปรานอันมากมายของอัลลอฮฺที่ประทานให้แก่เรา

รายงานจากอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า :

¹ ตัฟซีร อิบน์ กะซีร, เล่ม 2 หน้า 585

² เศาะฮิหฺ อัล-บุคอรี, (4/182) เลขที่ 6446, เศาะฮิหฺ มุสลิม (2/726) เลขที่ 1051

³ เศาะฮิหฺ มุสลิม (2/730) เลขที่ 1054

⁴ สุนัน อัต-ติรมิซียฺ (4/547) เลขที่ 2346

«انظُرُوا إِلَىٰ مَنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ، وَلَا تَنْظُرُوا إِلَىٰ مَنْ هُوَ فَوْقَكُمْ، فَهُوَ أَجْدَرُ أَنْ لَا تَزِدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ»

ความว่า: พวกท่านจงมองดูบุคคลที่ต่ำกว่าพวกท่าน อย่าได้ดูผู้ที่อยู่เหนือกว่า มันเป็นสิ่งที่สมควรมากกว่า ในการที่พวกท่านจะไม่ดูถูกความโปรดปรานของอัลลอฮ์¹

อิบนิญญะร็วและคนอื่นๆ กล่าวว่า : นี่คือหะดีษที่รวมเอาความดีไว้ทุกประการเพราะมนุษย์เมื่อเห็นผู้ที่มีความประเสริฐเหนือกว่าตนในเรื่องของโลกนี้จิตใจย่อมปรารถนาต่อสิ่งนั้น โดยมองว่าความโปรดปรานของอัลลอฮ์ที่ตนเองมีอยู่นั้นน้อย ต้องการได้เพิ่มเติมเพื่อบรรลูลู่สิ่งนั้นหรือได้รับสิ่งที่ใกล้เคียงกัน นี่คือนิสัยที่เกิดขึ้นในหมู่ผู้คนทั่วไป แต่หากเรามองดูผู้ที่ต่ำกว่าตนในเรื่องของโลกนี้ ความโปรดปรานของอัลลอฮ์ที่มีต่อเขาย่อมปรากฏชัดขึ้นทำให้เขาขอบคุณต่อความโปรดปรานนั้น นอบน้อมและทำความดีเพื่อพระองค์²

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม คือบุคคลที่มีความพึงพอใจและสมถะในเรื่องราวของโลกนี้มากที่สุด รายงานจากอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ้า นางเคยกกล่าวแก่อุรวะฮ์ ลูกชายของพี่สาวนาง ว่า : “พวกเรามองดูจันทร์เสี้ยวกัน 3 ครั้งใน 2 เดือน ไม่มีไฟจุดขึ้นที่บ้านของท่านเราะสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัมเลย ฉัน (อุรวะฮ์) จึงถามว่า : ท่านนบีอยู่กับพวกท่านอย่างไร? นางกล่าวว่า : อัล-อัศวะดาน (อินทผลัมกับน้ำ) นอกจากท่านเราะสูลนั้นมีเพื่อนบ้านเป็นชาวอันซอรพวกเขามีอูฐที่ให้นม พวกเขาจะนำเอา(น้ำนมอูฐ) จากบ้านพวกเขามาให้กับท่านเราะสูล แล้วท่านเราะสูลก็ให้พวกเราดื่มนม³

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เคยขอต่ออัลลอฮ์ให้พระองค์ทำให้ปัจจัยยังชีพของท่านเป็นที่พอเพียง กล่าวคือ เท่ากับปริมาณที่ต้องการ

รายงานจากอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัมเคยกล่าวว่า :

«اللَّهُمَّ اجْعَلْ رِزْقَ آلِ مُحَمَّدٍ قُوتًا»

ความว่า: โอ้อัลลอฮ์ได้โปรดให้ปัจจัยยังชีพของครอบครัวมุฮัมมัดเป็นเพียงอาหารมื้อหลัก⁴

เหล่าเศาะหาบะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม ได้ยึดเอาแนวทางอันทรงเกียรตินี้ของท่านนบี รายงานจากอะนัส อิบนิมาลิก กล่าวว่า : ซัลมานได้แสดงอาการเจ็บปวดออกมา สะอูดจึงไปเยี่ยมเขาเห็นเขากำลังร้องไห้ สะอูดจึงเอ่ยถามซัลมานว่า : ท่านร้องไห้ทำไม? ท่านไม่เคยอยู่ร่วมกับท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม อย่างนั้นหรือ? ท่านไม่เคย..? ท่านไม่เคย..หรือ?

¹ เศาะฮิหฺ อัล-บุคอรี (4/189) เลขที่ 6490, เศาะฮิหฺ มุสลิม (4/2275) เลขที่ 2963

² เศาะฮิหฺ มุสลิม ชัรหุนนะวะวี (97/6)

³ เศาะฮิหฺ อัล-บุคอรี (4/184) เลขที่ 6459, เศาะฮิหฺ มุสลิม (4/2283) เลขที่ 2972

⁴ สุนัน อิบนิ มาญะฮ์ (2/1410) เลขที่ 4217

ซัลมานจึงกล่าวว่า : ฉันไม่เคยร้องไห้เพราะสองประการ ฉันไม่เคยร้องไห้เพราะรัก(การมีชีวิตอยู่บน)โลกนี้ และไม่เคยร้องไห้เพราะรังเกียจโลกหน้า ทว่าท่านเราะซูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลิม เคยสัญญาไว้กับพวกเราแต่ฉันเห็นว่าตัวเองเป็นคนที่ละเมิด(สัญญา)

สะอัดกล่าวว่า : ท่านนบีเคยสัญญาอะไรไว้กับท่านหรือ?

ซัลมานตอบว่า : ท่านนบีสัญญากับฉันว่าแท้จริงเพียงแค่เสปียงของผู้ซบซึ้งพาหนะคนเดียวก็เพียงพอแล้วสำหรับคนใดในหมู่พวกท่าน ซาบิตกล่าวว่า : พวกเขาได้นับมรดกที่ซัลมานทิ้งไว้ (หลังจากที่ซัลมานเสียชีวิต) ปรากฏว่ามีเพียงยี่สิบกว่าดิรฮัมเท่านั้น”¹

อุมัร เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ กล่าวว่า : “ความละโมภนั้นคือความยากจน การหมดหวังคือความร่ำรวย แท้จริงแล้วใครที่หมดหวังจากสิ่งที่อยู่ในกรรมสิทธิ์ของคนอื่นเขายอมเพียงพอ (ไม่ต้องการ) จากพวกเขา”²

ความพึงพอใจคือคลังทรัพย์อันยิ่งใหญ่ เป็นสัญลักษณ์หนึ่งจากสัญลักษณ์แห่งความยำเกรง ดังเช่นคำกล่าวที่ว่า “ความพึงพอใจคือคลังที่ไม่มีวันเสียหาย”

อะลี อิบนุ อปีฏอลิบ กล่าวว่า : “ความยำเกรง คือความเกรงกลัวต่อผู้ทรงสูงส่ง (อัลลอฮฺ) การปฏิบัติตามสิ่งที่ถูกประทานลงมา ความพึงพอใจต่อสิ่งที่มีน้อยนิด และการเตรียมความพร้อมเพื่อวันแห่งการกลับไป”

ชาวบনী อุมัยยะฮฺบางคนได้เขียนจดหมายขอให้อบู ฮาซิมช่วยเหลือ ครั้นเมื่อเขาได้ช่วยจัดการความปรารถนาต่างๆ ให้พวกเขาแล้วจึงเขียนจดหมายตอบกลับมาว่า : ความจริงฉันเคยนำความปรารถนาต่างๆ ของฉันเสนอต่ออัลลอฮฺ ดังนั้น สิ่งใดที่พระองค์ประทานให้ฉันก็รับมันไว้ ส่วนสิ่งใดที่พระองค์ไม่ให้ฉันก็พึงพอใจเท่าที่มีอยู่แค่นั้น³

มีคำถามถึงนักปราชญ์บางท่านทำนองว่า : อะไรคือความร่ำรวย? เขาตอบว่า : คือการที่ท่านหวังแต่น้อย และพอใจต่อสิ่งที่ให้ความพอเพียงแก่ท่าน

นักกวีกล่าวว่า :

ยึดคุณยาให้มัน จงพอใจ

มันไม่ให้สิ่งใดท่านเว้นสุขกาย

ดุสิดูครองคุณยามีมากหลาย

แต่ชีพวายโยกลับเพียงผ้าผืนเดียว

อีกท่านหนึ่งกล่าวว่า :

ชีวิตนี้จะพอใจหากยินดี

แม้ท่านมีเพียงน้อยนิดพอใจหวัง

อัล-เฮมาซาลีย์ เราะหิมะฮฺซุลลอฮฺ กล่าวว่า : มุฮัมมัด อิบนุ วาสิอุ ได้เอน้ำใส่ขนมปังแห้งแล้วกิน และกล่าวว่า : ใครที่เพียงพอต่อสิ่งนี้เขาย่อมไม่ต้องการความช่วยเหลือจากผู้ใด

มวลดการสรรเสริญเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺองค์อภิบาลแห่งสากลโลก ขออัลลอฮฺประทานพรและความสันติสุขแก่ท่านนบีมุฮัมมัดและครอบครัวของท่านตลอดจนเหล่าเศาะหาบะฮฺทั้งมวล

¹ มุสนัด อิหม่ามอะหมัด (5/438), และหิลยะตุลเอาลียาฮฺ ของอปี นุอัยมุ (1/196 - 197)

² อิหฺยาฮฺ อุลุมิดดีน (3/239)

³ อิหฺยาฮฺ อุลุมิดดีน (3/239)